

**ДВНЗ «Прикарпатський національний університет
імені Василя Стефаника»**

Навчально-науковий юридичний інститут

Сіщук Л. В.

РОЗПОРЯДЖЕННЯ КОРПОРАТИВНИМИ ПРАВАМИ

**методичні вказівки для підготовки до
семінарських занять магістрантів 1-го курсу
заочної форми навчання
спеціальності «Право»
спеціалізації «Корпоративне право»**

Івано-Франківськ – 2018

Затверджено на засіданні кафедри цивільного права навчально-наукового юридичного інституту ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (протокол № 10 від 20 квітня 2018 р.)

Схвалено Науково-методичною радою навчально-наукового юридичного інституту ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (протокол № 4 від 15 травня 2018 р.)

Рекомендовано до друку Вченою радою навчально-наукового юридичного інституту ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (протокол № 9 від 22 червня 2018 р.)

Рецензенти:

Зеліско Алла Володимирівна

доктор юридичних наук, доцент кафедри цивільного права навчально-наукового юридичного інституту ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»

Васильєва Вікторія Валентинівна

кандидат юридичних наук, науковий співробітник Лабораторії проблем корпоративного права Науково-дослідного інституту приватного права і підприємництва ім. академіка Ф. Г. Бурчака Національної академії правових наук України

Сіщук Л. В. Розпорядження корпоративними правами: методичні вказівки для підготовки до семінарських занять магістрантів 1-го курсу заочної форми навчання спеціальності «Право» спеціалізації «Корпоративне право» [текст] / Ліліана Василівна Сіщук. – Івано-Франківськ: навчально-науковий юридичний інститут ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника», 2018. – 34 с.

Методичні вказівки для підготовки до семінарських занять з навчальної дисципліни «Розпорядження корпоративними правами» розроблені на основі навчального плану підготовки магістра спеціальності 081 «Право» ДВНЗ «Прикарпатський національний університет ім. Василя Стефаника» за спеціалізацією «Корпоративне право». В посібнику викладені завдання до семінарських занять з дисципліни «Розпорядження корпоративними правами», які включають короткі методичні рекомендації, що полегшать підготовку до занять, переліки питань, які виносяться на обговорення на занятті, практичні завдання для закріплення теоретичного матеріалу. До кожної теми міститься перелік базової і допоміжної літератури, а також розширений перелік нормативно-правових актів, які регулюють відносини, що виникають при розпорядженні корпоративними правами учасників юридичних осіб корпоративного типу. Методичні вказівки призначені для студентів та аспірантів.

© Сіщук Л. В., 2018

© ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника», 2018

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА.....	4
ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «РОЗПОРЯДЖЕННЯ КОРПОРАТИВНИМИ ПРАВАМИ».....	5
ТЕМАТИКА ТА ЗМІСТ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ.....	10
Семінарське заняття № 1. Управління корпоративними правами.....	10
Семінарське заняття № 2. Розпорядження корпоративними правами учасників товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю.....	15
ЗАВДАННЯ ДЛЯ ДОМАШНІХ КОНТРОЛЬНИХ РОБІТ.....	21
БАЗОВА РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА.....	27
ДОДАТКОВА РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА.....	30
ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ.....	34

ПЕРЕДМОВА

Навчальна дисципліна «Розпорядження корпоративними правами» передбачена навчальним планом підготовки магістра спеціальності 081 «Право» (спеціалізація «Корпоративне право») є нормативною і відноситься до циклу дисциплін професійної підготовки.

Предметом вивчення навчальної дисципліни «Розпорядження корпоративними правами» є наукова доктрина і сукупність нормативно-правових актів вітчизняного та зарубіжного корпоративного законодавства, що регулюють відносини, які виникають при розпорядженні корпоративними правами учасників юридичних осіб корпоративного типу.

В результаті вивчення дисципліни відповідно до вимог освітньо-професійної програми магістранти повинні:

знати:

- поняття та ознаки корпоративних прав;
- підстави та способи виникнення (набуття) корпоративних прав;
- особливості управління корпоративними правами;
- порядок здійснення корпоративного інвестування;
- способи розпорядження корпоративними правами на підставі договорів;
- особливості спадкування корпоративних прав;
- принципи застави корпоративних прав.

вміти:

- визначати корпоративні права як єдиний оборотоздатний об'єкт цивільних прав;
- давати правову оцінку підставам і способам набуття корпоративних прав;
- застосовувати принципи корпоративного інвестування в умовах ведення бізнесу;
- оцінювати ефективність застосування способів розпорядження корпоративними правами в практичній сфері;
- розробляти (вдосконалювати) договірні конструкції, предметом яких є корпоративні права учасників юридичних осіб корпоративного типу;
- давати юридичну кваліфікацію відносинам, що складаються у сфері розпорядження корпоративними правами;
- застосовувати норми чинного законодавства, що визначають способи розпорядження корпоративними правами на практиці.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 90 годин / 3 кредити ЄКТС.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «РОЗПОРЯДЖЕННЯ КОРПОРАТИВНИМИ ПРАВАМИ»

Змістовий модуль 1.

Правова характеристика корпоративних прав та особливості розпорядження ними

Тема 1. Поняття і зміст корпоративних прав

Поняття суб'єктивного корпоративного права. Правова природа корпоративних прав. Види корпоративних прав.

Зміст корпоративних прав. Особисті немайнові права учасників юридичної особи корпоративного типу. Право на участь в управлінні юридичною особою корпоративного типу. Право на контроль за діяльністю виконавчого органу юридичної особи корпоративного типу. Інші особисті немайнові корпоративні права учасників (членів) юридичної особи корпоративного типу. Організаційні права учасників (членів) юридичної особи корпоративного типу. Право на інформацію про діяльність юридичної особи корпоративного типу. Майнові права учасників (членів) юридичної особи корпоративного типу. Право на отримання частини прибутку (дивідендів) юридичної особи корпоративного типу. Право на частину майна (активів) при ліквідації юридичної особи корпоративного типу. Інші майнові корпоративні права учасників (членів) юридичної особи корпоративного типу. Корпоративні обов'язки учасників (членів) юридичної особи корпоративного типу.

Корпоративні права як об'єкти цивільного обороту. Форма корпоративних прав. Поняття і правова природа акцій. Види акцій та їх призначення. Частка у статутному (складеному) капіталі. Корпоративні права як предмет правочину.

Тема 2. Підстави та способи виникнення (набуття) і припинення корпоративних прав

Підстави виникнення (набуття) корпоративних прав. Первинні способи виникнення (набуття) корпоративних прав. Похідні способи виникнення (набуття) корпоративних прав. Припинення корпоративних прав. Припинення корпоративних прав з волі учасника (члена) юридичної особи корпоративного типу. Припинення корпоративних прав незалежно від волі учасника (члена) юридичної особи корпоративного типу.

Поняття корпоративних прав держави. Підстави виникнення корпоративних прав держави. Механізм реалізації державою своїх корпоративних прав.

Тема 3. Первинні способи виникнення корпоративних прав

Створення юридичної особи корпоративного типу. Договір про створення юридичної особи корпоративного типу. Види вкладів до статутного (складеного) капіталу юридичної особи корпоративного типу та порядок їх внесення. Прострочення внесення вкладу. Порядок оцінки вкладів до

статутного (складеного) капіталу юридичної особи корпоративного типу. Особливості набуття корпоративних прав подружжям при створенні юридичної особи корпоративного типу.

Форми випуску акцій. Процедура емісії акцій. Депозитарний договір. Договір про обслуговування рахунка в цінних паперах. Договір про обслуговування випусків цінних паперів. Оплата вартості акцій засновниками акціонерного товариства.

Придбання акцій акціонерного товариства нової (додаткової) емісії. Прийняття учасників до юридичної особи корпоративного типу. Продаж акцій (часток, паїв), що належать юридичній особі корпоративного типу.

Тема 4. Управління корпоративними правами

Право на укладення корпоративного договору. Поняття і предмет корпоративного договору. Строк дії корпоративного договору. Зміст корпоративного договору. Особливості виконання корпоративного договору. Відповідальність за невиконання чи неналежне виконання корпоративного договору. Акціонерна угода. Безвідклична довіреність з корпоративних прав.

Конвертація акцій (часток, паїв). Договори про злиття (приєднання) та план поділу (виділу, перетворення).

Тема 5. Значні правочини та правочини, щодо вчинення яких є заінтересованість

Поняття значного правочину. Порядок схвалення значного правочину. Підстави та порядок вчинення значного правочину. Правові наслідки порушення порядку надання згоди на вчинення значного правочину. Поняття та особливості укладення правочинів, щодо яких є заінтересованість. Правові наслідки порушення порядку вчинення правочину із заінтересованістю.

Тема 6. Здійснення корпоративного інвестування

Загальна характеристика корпоративного інвестування. Поняття корпоративного інвестування та його співвідношення з поняттями «спільна діяльність» і «спільне інвестування». Правовий статус корпоративного інвестиційного фонду. Компанія з управління активами як суб'єкт відносин із корпоративного інвестування.

Договори про управління активами корпоративного фонду з компанією з управління активами. Поняття, ознаки та юридична характеристика договору про управління активами корпоративного фонду. Договір з депозитарієм. Договір з аудитором. Договір зі зберігачем. Договір із незалежним оцінювачем майна.

Змістовий модуль 2.

Правові способи розпорядження майновими корпоративними правами

Тема 7. Розпорядження корпоративними правами акціонерів акціонерного товариства

Договори про відчуження акцій. Особливості обігу акцій акціонерних товариств. Договір купівлі-продажу акцій. Переважне право на купівлю акцій приватного акціонерного товариства. Зміст і порядок реалізації переважного права на купівлю акцій приватного акціонерного товариства.

Підстави викупу акцій. Добровільний викуп. Обов'язковий викуп. Придбання значного пакета акцій акціонерного товариства. Придбання акцій приватного акціонерного товариства за наслідками придбання контрольного пакета акцій. Придбання акцій публічного акціонерного товариства за наслідками придбання контрольного пакета акцій або значного контрольного пакета акцій. Обов'язковий продаж простих акцій акціонерами на вимогу особи (осіб, що діють спільно), яка є власником домінуючого контрольного пакета акцій. Обов'язкове придбання особою (особами, що діють спільно), яка є власником домінуючого контрольного пакета акцій акціонерного товариства, акцій на вимогу акціонерів. Наслідки недотримання вимог щодо виконання обов'язків власником контрольного пакета акцій, значного контрольного пакета акцій або домінуючого контрольного пакета акцій товариства. Особливості придбання контрольного пакета акцій та домінуючого контрольного пакета акцій в приватних акціонерних товариствах.

Договір дарування акцій та інші договірні конструкції.

Договори про надання послуг із цінними паперами (акціями). Договір комісії. Договір доручення. Договір довірчого управління цінними паперами. Договір про андерайтинг. Договір про кліринг і розрахунки за угодами щодо цінних паперів.

Договір купівлі-продажу цінних паперів із зобов'язанням зворотного викупу (операція РЕПО).

Тема 8. Розпорядження корпоративними правами учасників товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю

Відчуження корпоративних прав учасника товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю за договором купівлі-продажу. Переважне право купівлі корпоративних прав учасника перед третіми особами. Порядок укладення і оформлення договору купівлі-продажу корпоративних прав учасника товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю. Виконання договору купівлі-продажу корпоративних прав учасника товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю. Момент набуття корпоративних прав учасника товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю. Правові наслідки відчуження корпоративних прав учасника товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю за договором купівлі-продажу. Набуття товариством з обмеженою та додатковою відповідальністю частки у власному статутному капіталі. Примусовий викуп корпоративних прав учасника товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю.

Особливості відчуження корпоративних прав учасника товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю за договорами дарування, міни та іншими договірними конструкціями.

Поняття і підстава виходу учасника з товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю. Процедура та порядок оформлення виходу учасника з товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю. Правові наслідки виходу учасника з товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю. Виключення учасника з товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю. Розрахунки при виході, виключенні учасника з товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю.

Тема 9. Розпорядження корпоративними правами учасників повного та командитного товариства

Відчуження учасником (повним учасником) частки (її частини) у складеному капіталі повного та командитного товариства: порядок укладення, оформлення та особливості виконання. Правові наслідки відчуження частки (її частини) у складеному капіталі повного та командитного товариства.

Підстава та порядок виходу учасника з повного та командитного товариства. Виключення зі складу учасників повного та командитного товариства. Підстави та порядок вибуття з повного та командитного товариства. Правові наслідки виходу, виключення і вибуття з повного та командитного товариства. Порядок проведення розрахунків при виході, виключенні та вибутті з повного та командитного товариства.

Особливості розпорядження корпоративними правами вкладника командитного товариства.

Тема 10. Розпорядження корпоративними правами членів виробничого кооперативу та інших юридичних осіб корпоративного типу

Відчуження паю члена виробничого кооперативу. Вихід члена виробничого кооперативу з кооперативу. Виключення члена виробничого кооперативу з кооперативу. Виплати члену виробничого кооперативу в разі виходу, виключення з кооперативу. Особливості розпорядження корпоративними правами учасників підприємств споживчої кооперації.

Розпорядження корпоративними правами учасниками приватного підприємства, фермерського господарства та інших юридичних осіб корпоративного типу.

Тема 11. Спадкування корпоративних прав

Принципи спадкування у цивільному праві України. Спадкування акцій акціонерного товариства. Спадкування частки у статутному капіталі товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю. Підстави та порядок переходу частки до спадкоємця або правонаступника учасника товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю. Спадкування частки у складеному капіталі

повного та командитного товариства. Особливості спадкування корпоративних прав учасника (члена) інших юридичних осіб корпоративного типу.

Тема 12. Застава корпоративних прав

Договір застави акцій. Сторони договору застави акцій. Зміст договору застави акцій. Форма договору застави акцій. Передача акцій під заставу. Звернення стягнення на акції. Припинення застави акцій. Гарантії прав сторін при заставі.

Договір застави корпоративних прав учасника товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю. Підстави та порядок звернення стягнення на корпоративні права учасника товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю. Правові наслідки звернення стягнення на корпоративні права учасника товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю.

Застава корпоративних прав учасників інших юридичних осіб корпоративного типу. Порядок і правові наслідки звернення стягнення на корпоративні права учасника повного та командитного товариства. Звернення стягнення на пай члена виробничого кооперативу та на корпоративні права учасників інших юридичних осіб корпоративного типу.

ТЕМАТИКА ТА ЗМІСТ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

Семінарське заняття № 1.

Управління корпоративними правами (2 год.)

Методичні рекомендації:

При дослідженні вказаної теми необхідно вивчити наукові дефініції «корпоративний договір» і визначити як зазначене поняття співвідноситься із поняттям «договір між акціонерами», проаналізувати норми вітчизняного та іноземного законодавства з метою окреслення особливостей укладення і виконання корпоративного договору та договору між акціонерами.

Для визначення сутності корпоративного договору необхідно вивести ознаки корпоративного договору, знати істотні умови договору, окреслити предмет і сторін корпоративного договору. Крім того, слід проаналізувати норми цивільного законодавства в частині, що стосується правових наслідків невиконання договірних зобов'язань і визначити заходи відповідальності, які можуть застосовуватися до сторони корпоративного договору, яка порушила умови його виконання.

Слід звернути увагу на договір про злиття (приєднання), який затверджується вищим органом управління при проведенні реорганізаційних процедур підприємницького товариства та виступає тим документом, що гарантує перехід корпоративних прав учасника (акціонера) в ході проведення реорганізації до підприємницького товариства – правонаступника.

Питання для обговорення:

1. Поняття і правова природа корпоративного договору.
2. Управління корпоративними правами як предмет корпоративного договору.
3. Особливості укладення і виконання корпоративного договору.
4. Правові наслідки порушення корпоративного договору.
5. Договори про злиття (приєднання): поняття і правова характеристика.

Ключові поняття і терміни: корпоративний договір, корпоративні права, управління, конфіденційність корпоративного договору, сторони корпоративного договору, договір між акціонерами, права на акції, права з акцій, відповідальність, договір про злиття (приєднання), конвертація.

Питання для самоконтролю:

- 1) Які основні ознаки корпоративного договору?
- 2) Яка мета укладення корпоративного договору?
- 3) Яка специфіка предмета корпоративного договору?
- 4) Що не може бути предметом корпоративного договору?
- 5) У якій формі укладається корпоративний договір?
- 6) Які істотні умови корпоративного договору?

7) Чи доцільно на законодавчому рівні закріплювати положення про конфіденційність корпоративного договору?

8) Які вимоги закону до порядку надання інформації про укладення корпоративного договору?

9) Хто може бути стороною корпоративного договору?

10) Які заходи відповідальності можна застосувати при порушенні корпоративного договору?

11) Дайте визначення поняття «договір про злиття (приєднання)».

12) Які істотні умови має містити договір про злиття (приєднання)?

13) Який орган управління затверджує умови договору про злиття (приєднання)?

Теоретичне завдання:

- 1) Складіть проект корпоративного договору.
- 2) Складіть проект акціонерної угоди.
- 3) Опишіть процедуру злиття акціонерних товариств.

Практичні завдання:

1) З метою продажу частини частки у статутному капіталі товариства з обмеженою відповідальністю між двома учасниками укладено корпоративний договір, згідно якого передбачено умову про те, що учасники товариства не мають переважного права на купівлю частини частки за винятком учасника, з яким укладено корпоративний договір і який виявив намір купити частину частки у статутному капіталі, яка продається. Також у корпоративному договорі визначено умову про ціну, за якою учасник товариства може купити частину частки у статутному капіталі, що продається, і визначено умову про оплату за виконання корпоративного договору тим учасником, який купує частину частки у статутному капіталі.

Проаналізуйте ситуацію. Чи правомірні умови корпоративного договору?

2) Акціонери ПАТ «Світанок» уклали між собою акціонерну угоду, згідно якої зобов'язалися взяти участь у щорічних загальних зборах і проголосувати «за» щодо питання про необхідність схвалення значного правочину, внесеного до порядку денного загальних зборів. При цьому один із акціонерів – сторона акціонерної угоди – входить до складу виконавчого органу ПАТ. Втім інформація про укладення договору між акціонерами не була доведена до товариства, в результаті чого після проведення загальних зборів ПАТ акціонери, які не були стороною акціонерної угоди, подали позов до суду про визнання недійсним рішення загальних зборів, обґрунтовуючи свої позовні вимоги тим, що вони дізналися про укладення акціонерної угоди тільки після проведення щорічних загальних зборів ПАТ, що, на їх думку, є порушенням прямої вказівки закону про обов'язок акціонерів – сторін акціонерного договору – повідомити товариство про його укладення.

Проаналізуйте ситуацію. Чи має право акціонер, який входить до органів управління, бути стороною договору між акціонерами? Які правові наслідки неповідомлення акціонерного товариства сторонами договору про укладення акціонерної угоди? Чи впливає така ситуація на рішення, прийняті загальними зборами в порядку, визначеному законом?

3) ПАТ «КЛМ» прийняло на загальних зборах рішення про злиття з ПАТ «ЛТД», у результаті чого наглядові ради акціонерних товариств одним із своїх завдань мали підготувати на засідання загальних зборів акціонерних товариств договір про злиття. Втім на наступних загальних зборах акціонерних товариств, що скликані з метою здійснення процедури злиття, було виявлено, що істотні умови договору про злиття цих акціонерних товариств є не ідентичними, а також те, що до договору не було подано пояснень до умов договору про злиття. Зокрема, наглядова рада ПАТ «КЛМ» до умов договору про порядок і коефіцієнти конвертації акцій акціонерів товариства визначила й умови про порядок і коефіцієнти конвертації акцій акціонерів, які звернулися до акціонерного товариства з вимогою про обов'язковий викуп належних їм акцій. У ході виявлення зазначених розбіжностей на загальних зборах ПАТ «КЛМ» прийнято рішення про внесення змін до договору про злиття та затвердження наглядовою радою товариства остаточних умов договору про злиття з метою подальшого проведення процедури злиття.

Проаналізуйте ситуацію. Які вимоги закону до складення умов договору про злиття і які особливості конвертації акцій під час злиття акціонерного товариства? Який орган управління здійснює затвердження умов договору про злиття акціонерних товариств?

Перелік рекомендованих джерел:

I. Нормативно-правові акти:

1) Господарський кодекс України: Закон України від 16 січня 2003 року № 436-IV. Відомості Верховної Ради України. 2003. № 18, № 19-20, № 21-22. Ст. 144.

2) Директива Комісії № 2007/14/ЄС від 08. 03. 2007 року, яка визначає детальні правила впровадження окремих положень Директиви № 2004/109/ЄС про гармонізацію вимог щодо прозорості по відношенню до інформації про емітентів, чий цінні папери допускаються до торгів на регульованих ринках.

3) Конституція України: Закон України від 28. 06. 1996 року № 254к/96-ВР. Відомості Верховної Ради України. 1996. № 30. Ст. 141.

4) Про акціонерні товариства: Закон України від 17. 09. 2008 року № 514-VI. Відомості Верховної Ради України. 2008. № 50-51. Ст. 384.

5) Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо корпоративних договорів: Закон України від 19. 04. 2016 р. № 4470.

6) Про господарські товариства: Закон України від 19 вересня 1991 року № 1577-XII. Відомості Верховної Ради України. 1991. № 49. Ст. 682.

7) Про затвердження Порядку здійснення емісії та реєстрації випуску акцій акціонерних товариств, які створюються шляхом злиття, поділу, виділу чи перетворення або до яких здійснюється приєднання: Рішення Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 09. 04. 2013 р. № 520.

8) Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю: Закон України № 4666 від 10. 01. 2018 р.

9) Третя Директива Ради № 78/855/ЄЕС від 09. 10. 1978 року, що базується на статті 54(3)(g) Договору про заснування ЄС щодо злиття відкритих акціонерних товариств з обмеженою відповідальністю, із змінами та доповненнями, внесеними Директивою № 2007/63/ЄС.

10) Цивільний кодекс України: Закон України від 16. 01. 2003 р. № 435-IV. Відомості Верховної Ради України. 2003. №№ 40-44. Ст. 356.

11) Шоста Директива Ради № 82/891/ЄЕС від 17. 12. 1982 року, що базується на статті 54(3)(g) Договору про заснування ЄС щодо поділу відкритих акціонерних товариств з обмеженою відповідальністю, із змінами та доповненнями, внесеними Директивою № 2007/63/ЄС.

II. Література:

Базова

12) Беляневич О. А. Питання правонаступництва при реорганізації суб'єкта господарювання шляхом злиття. Міжнародний журнал «Право і суспільство»: за ред. д-ра юрид. наук, проф. Васильєвої В. А. Випуск 5. Івано-Франківськ: Фоліант, 2017. С. 5 – 16.

13) Бергманн В. Торговое уложение Германии: Закон об акционерных обществах. Закон об обществах с ограниченной ответственностью. Закон о производственных и хозяйственных кооперативах. Книга 2 з серії Германские и Европейские Закон. Moskva: Volters Kluver, 2005. 595 с.

14) Васильєва В. В. Правова природа корпоративного договору. Приватне право і підприємництво. Збірник наукових праць. Вип. 17. Редкол.: Крупчан О. Д. (гол. ред.) та ін. К.: Науково-дослідний інститут приватного права і підприємництва імені академіка Ф. Г. Бурчака Національної академії правових наук України, 2017. С. 105 – 108.

15) Долинская В. В. Акционерное право: основные положения и тенденции. Монография. М.: Волтерс Клувер, 2006. 736 с.

16) Кашанина Т. В. Хозяйственные товарищества и общества: правовое регулирование внутрифирменной деятельности. М.: Изд. гр. ИНФРА'М-КОДЕКС, 1995. 554 с.

17) Корпоративне право України: проблеми теорії та практики: монографія / Васильєва В. А., Зеліско А. В., Луць В. В., Саракун І. Б., Сіщук Л. В. [та ін.]; за заг. ред. проф. В. А. Васильєвої. Івано-Франківськ, 2017. 612 с.

18) Про деякі питання практики вирішення спорів, що виникають з корпоративних правовідносин: Постанова Вищого господарського суду України від 25 лютого 2016 року № 4. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/v0004600-16>.

19) Про практику розгляду судами корпоративних спорів: Постанова Пленуму Верховного Суду України від 24. 10. 2008 року № 13. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/v0013700-08>.

20) Сіщук Л. В. Акціонерний договір: аналіз чинного і перспективного корпоративного законодавства. Актуальні проблеми вдосконалення чинного законодавства України: Збірник наукових статей. Випуск 43. Івано-Франківськ: Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, 2017. С. 161 – 174.

21) Суханов Е. А. Сравнительное корпоративное право. Москва: Статут, 2014. 454 с.

Допоміжна

22) Васильєва В. В. Правова природа корпоративного договору: порівняльна характеристика. Корпоративне право України та інших європейських країн: шляхи гармонізації: Збірник наукових праць; за ред. д-ра юрид. наук, акад. НАПрН України В. В. Луця. Івано-Франківськ, 2015. С. 37 – 42.

23) Волощенко Т. М. Інститут корпоративного договору: український та зарубіжний досвід. Корпоративне право України та європейських країн: питання теорії та практики: Збірник наукових праць; за ред. д-ра юрид. наук, акад. НАПрН України В. В. Луця. Івано-Франківськ, 2017. С. 57 – 60.

24) Голодницький Е. Проект Корпоративного кодексу України. URL: <http://www.corporatecode.org.ua/Chapter.aspx?Id=17&Page=1>.

25) Нецька Л. С. Про акціонерні угоди. Корпоративні правочини: Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції, 27-28 вересня 2013 року. Івано-Франківськ: Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, 2013. С. 73 – 82.

26) Сигидин М. М. Корпоративний договір в системі цивільно-правових договорів. Актуальні проблеми вдосконалення чинного законодавства України: Збірник наукових статей. Випуск 33. Івано-Франківськ: Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, 2013. С. 156 – 164.

27) Сіщук Л. В. Акціонерний договір в системі корпоративного управління. Актуальні проблеми приватного права: договір як правова форма регулювання приватних відносин: матеріали наук.-практ. конф., присвяч. 95-й річниці з дня народження д-ра юрид. наук, проф., чл.-кор. АН УРСР В. П. Маслова. Харків: Право, 2017. С. 176 – 180.

28) Сіщук Л. В. Значення договору злиття (приєднання) при здійсненні реорганізації. Корпоративні правочини: Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції, 27-28 вересня 2013 року. Івано-Франківськ: Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, 2013. С. 158 – 166.

29) Сіщук Л. В. правонаступництво в корпоративних правовідносинах: автореф. дис... канд. юрид. наук: 12.00.03. НДІ приват. права і підприємництва ім. Ф. Г. Бурчака. Київ, 2014. 20 с.

30) Щербакова Н. В. Визначення ознак договорів про злиття (приєднання). Корпоративні правочини: Матеріали Всеукраїнської науково-практичної

конференції, 27-28 вересня 2013 року. Івано-Франківськ: Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, 2013. С. 57 – 64.

31) Юргелевич Сергій Зарубіжні моделі корпоративних договорів. Вісник Центру комерційного права, 2016. № 49. С. 18 – 23.

32) Юргелевич Сергій Основний зміст корпоративних договорів у зарубіжній практиці. Вісник Центру комерційного права, 2016. № 50. С. 16 – 21.

33) Юркевич Ю. М. Правова природа договору про реалізацію прав та виконання обов'язків між засновниками (учасниками) господарських товариств.

Семінарське заняття № 2. Розпорядження корпоративними правами учасників товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю (2 год.)

Методичні рекомендації:

Для вивчення теми необхідно звернути увагу на законодавчі норми та положення локального характеру, у яких визначаються особливості регулювання підстав і порядку відчуження корпоративних прав (частки у статутному капіталі) учасників товариства з обмеженою відповідальністю і товариства з додатковою відповідальністю за договірними конструкціями купівлі-продажу, міни, дарування, спадкового договору тощо. При цьому слід окреслити особливості укладення і виконання зазначених договорів із врахуванням специфіки їх предмета, проаналізувати правові наслідки недотримання умов того чи іншого договору. Водночас варто звернутися й до практики правозастосування з метою ознайомлення з правилами складання договорів про відчуження корпоративних прав та оглянути судову практику щодо корпоративних спорів, у яких розглядаються питання про визнання договору недійсним.

Окремо варто розкрити підстави та порядок виходу учасника з товариства з обмеженою відповідальністю, охарактеризувати порядок здійснення розрахунків з учасником, який вийшов з товариства з обмеженою відповідальністю, на основі аналізу права на вихід з товариства та права на купівлю-продаж корпоративних прав вказати на відмінність у застосуванні цих правових конструкцій на практиці.

Питання для обговорення:

1. Відчуження корпоративних прав (частки у статутному капіталі) за договором купівлі-продажу.

2. Особливості відчуження корпоративних прав за договорами дарування, міни та іншими договірними конструкціями.

3. Поняття і порядок здійснення права на вихід учасника з товариства з обмеженою відповідальністю.

4. Розрахунки при виході учасника з товариства з обмеженою відповідальністю.

Ключові поняття і терміни: товариство з обмеженою відповідальністю, товариство з додатковою відповідальністю, частка у статутному капіталі, корпоративні права, учасник, треті особи, договір купівлі-продажу, договір дарування, договір міни, переважне право, вихід з товариства, заява про вихід, ринкова вартість частки у статутному капіталі, балансова вартість частки у статутному капіталі, виключення з товариства.

Питання для самоконтролю:

- 1) У якій формі укладаються договори про відчуження корпоративних прав?
- 2) Який строк повідомлення учасників товариства з обмеженою відповідальністю про відчуження частки у статутному капіталі за договором купівлі-продажу?
- 3) Які правові наслідки настають для продавця у разі його ухилення від укладення договору купівлі-продажу частки у статутному капіталі товариства з обмеженою відповідальністю?
- 4) Які має права продавець у разі ухилення покупця від укладення договору купівлі-продажу частки у статутному капіталі товариства з обмеженою відповідальністю?
- 5) Чи можуть учасники товариства з обмеженою відповідальністю укладати безоплатний договір про відчуження корпоративних прав?
- 6) У яких випадках потрібна згода учасників на відчуження частки у статутному капіталі товариства з обмеженою відповідальністю?
- 7) У чому відмінність у застосуванні при відчуженні корпоративних прав таких обмежень, як «преважне право учасника» і «згода учасників»?
- 8) Чи має право учасник товариства з обмеженою відповідальністю відчужувати частку у статутному капіталі у тій частині, яка ним не оплачена?
- 9) Які підстави виходу учасника з товариства з обмеженою відповідальністю?
- 10) У який строк учасник може вийти з товариства з обмеженою відповідальністю?
- 11) З якого моменту учасник товариства вважається таким, що вийшов з товариства з обмеженою відповідальністю?
- 12) У якому порядку здійснюється вирахування вартості частки у статутному капіталі учасника, що вийшов з товариства з обмеженою відповідальністю?
- 13) Як визначається вартість частки учасника, що вийшов з товариства з обмеженою відповідальністю?
- 14) Чи може в статуті передбачатися інший порядок виходу учасника з товариства з обмеженою відповідальністю, ніж той, що визначений законом?

Теоретичне завдання:

- 1) Складіть проект заяви про вихід учасника з товариства з обмеженою відповідальністю.
- 2) Складіть проект договору купівлі-продажу корпоративних прав учасника товариства з обмеженою відповідальністю.

3) Заповніть зразок «Форма 3» – Заява про державну реєстрацію змін до відомостей про юридичну особу, що містяться в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань.

Практичні завдання:

1) Учасник ТОВ «Сена» повідомив інших учасників товариства про намір продати частку у статутному капіталі, у результаті чого два учасники відмовилися від свого переважного права на купівлю частки у статутному капіталі, а один учасник надіслав письмову заяву про намір скористатися своїм переважним правом на придбання частки у статутному капіталі. Втім впродовж двох місяців договір купівлі-продажу частки у статутному капіталі не був укладений, оскільки учасник – покупець не з'явився і не виявив намір реально укласти зазначений договір, у результаті чого частка у статутному капіталі ТОВ «Сена» була відчужена третій особі на умовах, визначених і повідомлених всім учасникам товариства. Після повідомлення учасників ТОВ «Сена» про набуття частки у статутному капіталі третьою особою, всі учасники товариства подали позов до суду про переведення на них прав і обов'язків покупця, мотивуючи свої позовні вимоги тим, що їх переважне право купівлі частки у статутному капіталі є порушеним.

Чи правомірні позовні вимоги учасників ТОВ «Сена»? Чи у даній ситуації слід вважати порушеними переважні права учасників на купівлю частки у статутному капіталі? Які права має учасник – продавець частки у статутному капіталі, якщо учасник – покупець ухилився від укладення договору купівлі-продажу частки у статутному капіталі?

2) Учасник ТОВ «Профін» уклав договір дарування частини частки у статутному капіталі з громадянином К. Після отримання повідомлення ТОВ «Профін» про договір дарування частини частки у статутному капіталі інші учасники подали позов до суду про визнання договору дарування недійсним, мотивуючи свої позовні вимоги тим, що в статуті товариства міститься заборона дарування частки (частини частки) у статутному капіталі особам, які не є учасниками товариства. Учасник товариства, який подарував частину частки у статутному капіталі товариства, проти позовних вимог висунув заперечення мотивуючи його тим, що зазначене положення установчого документу суперечить нормам цивільного законодавства про свободу договору та порушенням його права вільно розпоряджатися своєю власністю.

Вирішіть спір. Чи правомірні позовні вимоги учасників ТОВ «Профін»? Чи має право товариство з обмеженою відповідальністю встановлювати в статуті заборону на дарування частки (частини частки) у статутному капіталі?

3) Учасник ТОВ «Коло», якому належало 60 % частки у статутному капіталі, здійснив відчуження корпоративних прав за договором купівлі-продажу громадянину Н., про що належним чином повідомив товариство та

написав заяву про вихід з товариства в порядку визначеному законом і статутом. Через три місяці після укладення договору купівлі-продажу частки у статутному капіталі, учасник, який її продав, звернувся до товариства з вимогою про виплату йому ринкової вартості його частки у статутному капіталі, мотивуючи свої вимоги тим, що учасник, який подав заяву до товариства про вихід, має право впродовж року з моменту виходу отримати виплату вартості його частки. ТОВ «Колос» відмовилося від проведення розрахунків з учасником, який вийшов з товариства, у результаті чого учасник подав позов із відповідною вимогою до суду.

Вирішіть спір. Які підстави та порядок виходу учасника з товариства з обмеженою відповідальністю? Чи підлягають позовні вимоги учасника ТОВ «Коло» задоволенню?

Перелік рекомендованих джерел:

I. Нормативно-правові акти:

1) Закон Австрійської Республіки про товариства з обмеженою відповідальністю. /Gesetz uber Gesellschaften mit beschränkter Haftung від 06.03.1906 року. URL: [http://www.jusline.at/GmbH-Gesetz_\(GmbHG\).html](http://www.jusline.at/GmbH-Gesetz_(GmbHG).html).

2) Закон Республіки Чехія «Про комерційні корпорації» (Zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních korporacích). URL: <http://zakony.kurzy.cz/90-2012-zakon-o-obchodnich-korporacich>.

3) Модельний закон США «Про підприємницьку корпорацію» / Model business corporation act annotated: official text with official comments and statutory cross-references, Revised through 2005 adopted by the Committee on Corporate Laws of the Section of Business Law, with the support of the American Bar Association / Section of Business Law. URL: <http://www.abanet.org/buslaw/committees>.

4) Господарський кодекс України: Закон України від 16 січня 2003 року № 436-IV. Відомості Верховної Ради України. 2003. № 18, № 19-20, № 21-22. Ст. 144.

5) Господарський процесуальний кодекс України: Закон України від 03.10.2017 року № 2147-VIII. Відомості Верховної Ради. 2017. № 48. Ст. 436.

6) Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань: Закон України від 15. 05. 2003 року № 755-IV. Відомості Верховної Ради України. 2003. № 31-32. Ст. 263.

7) Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю: Закон України № 4666 від 10. 01. 2018 р.

8) Цивільний кодекс України: Закон України від 16. 01. 2003 р. № 435-IV. Відомості Верховної Ради України. 2003. №№ 40-44. Ст. 356.

II. Література:

Базова

9) Здійснення та захист корпоративних прав в Україні (цивільно-правові аспекти): Монографія / Луць В. В., Васильєва В. А., Калаур І. Р., Кашина О. В.,

Кобецька Н. Р., Саракун І. Б.; за заг. ред. В. В. Луця. Тернопіль: Підручники і посібники, 2007. 320 с.

10) Зеліско А. В. Підприємницькі юридичні особи приватного права як суб'єкти цивільних правовідносин: монографія. Івано-Франківськ: Прикарпат. нац. ун-т ім. Василя Стефаника, 2016. 445 с.

11) Кашанина Т. В. Хозяйственные товарищества и общества: правовое регулирование внутрифирменной деятельности. М.: Изд. гр. ИНФРА'М-КОДЕКС, 1995. 554 с.

12) Корпоративне право Австрії та України: монографія / Васильєва В. А., Ковалишин О. Р., Вікторія Робертсон [та ін.]; за ред. проф. В. А. Васильєвої. Івано-Франківськ, 2015. 250 с.

13) Корпоративне право Польщі та України: монографія / Васильєва В. А., Гербет Анджей, Ковалишин О. Р.; за заг. ред. проф. В. А. Васильєвої. Івано-Франківськ, 2016. 377 с.

14) Корпоративне право України: підручник / В. В. Луць, В. А. Васильєва, О. Р. Кібенко, І. В. Спасибо-Фатєєва та ін.; за заг. ред. В. В. Луця. К.: Юрінком Інтер, 2010, 384 с.

15) Корпоративне право України: проблеми теорії та практики: монографія / Васильєва В. А., Зеліско А. В., Луць В. В., Саракун І. Б., Сіщук Л. В. [та ін.]; за заг. ред. проф. В. А. Васильєвої. Івано-Франківськ, 2017. 612 с.

16) Кравчук В. М. Корпоративне право. Науково-практичний коментар законодавства та судової практики. К.: Істина, 2008. 720 с.

17) Про деякі питання практики вирішення спорів, що виникають з корпоративних правовідносин: Постанова Вищого господарського суду України від 25 лютого 2016 року № 4. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/v0004600-16>.

18) Про практику розгляду судами корпоративних спорів: Постанова Пленуму Верховного Суду України від 24. 10. 2008 року № 13. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/v0013700-08>.

19) Сіщук Л. В. Правові наслідки виходу учасника з господарського товариства. Міжнародний журнал «Право і суспільство»: за ред. д-ра юрид. наук, проф. Васильєвої В. А. Випуск 3. Івано-Франківськ: Фоліант, 2016. С. 133 – 144.

20) Смітюх А. В. Корпоративне право у схемах: Навчальний посібник. Вид. 2, змін і доп. К.: Істина, 2012. 244 с.

21) Уразова Г. О. Право на вихід з господарського товариства. Міжнародний журнал «Право і суспільство»: за ред. д-ра юрид. наук, проф. Васильєвої В. А. Випуск 3. Івано-Франківськ: Фоліант, 2016. С. 144 – 152.

22) Фатхутдинов Р. С. Уступка доли в уставном капитале ООО: теория и практика. М.: Волтерс Клувер, 117 с.

Допоміжна

23) Беляневич О. А. Про договір купівлі-продажу частки в статутному капіталі товариства з обмеженою відповідальністю та його розірвання. Корпоративне право України та європейських країн: питання теорії та

практики: Збірник наукових праць; за ред. д-ра юрид. наук, акад. НАПрН України В. В. Луця. Івано-Франківськ, 2017. С. 23 – 28.

24) Вінтоняк Н. Д. Аналіз судової практики щодо визнання договорів недійсними при відчуженні одним із подружжя корпоративних прав, набутих під час шлюбу. Корпоративне право України та європейських країн: питання теорії та практики: Збірник наукових праць; за ред. д-ра юрид. наук, акад. НАПрН України В. В. Луця. Івано-Франківськ, 2017. С. 53 – 57.

25) Зданіковський П. Вихід учасника з ТОВ у праві Польщі на тлі права України. Корпоративне право України та європейських країн: питання теорії та практики: Збірник наукових праць; за ред. д-ра юрид. наук, акад. НАПрН України В. В. Луця. Івано-Франківськ, 2017. С. 90 – 93.

26) Кібенко О., Залеська А. Вихід учасника із товариства з обмеженою відповідальністю: проблемні питання та практичні рекомендації. Українське комерційне право. № 12, 2012. С. 21 – 29.

27) Крат В. Переважне право купівлі частки в статутному капіталі товариства з обмеженою відповідальністю. Українське комерційне право. № 12, 2012. С. 30 – 36.

28) Сіщук Л. В. Відчуження частки та вихід з товариства: порівняльно-правова характеристика правових конструкцій. Корпоративне право України та інших європейських країн: шляхи гармонізації: Збірник наукових праць; за ред. д-ра юрид. наук, акад. НАПрН України В. В. Луця. Івано-Франківськ, 2015. С. 226 – 232.

29) Сіщук Л. В. Відчуження частки у статутному капіталі товариства з обмеженою відповідальністю: аналіз перспективного законодавства. Корпоративне право України та європейських країн: питання теорії та практики: Збірник наукових праць; за ред. д-ра юрид. наук, акад. НАПрН України В. В. Луця. Івано-Франківськ, 2017. С. 215 – 220.

30) Сіщук Л.В. Правонаступництво в корпоративних правовідносинах: автореф. дис... канд. юрид. наук: 12.00.03. НДІ приват. права і підприємництва ім. Ф.Г. Бурчака. Київ, 2014. 20 с.

31) Тарасенко Л. Л. Право учасника на повернення вкладу в разі виходу з ТзОВ. Корпоративне право України та інших європейських країн: шляхи гармонізації: Збірник наукових праць; за ред. д-ра юрид. наук, акад. НАПрН України В. В. Луця. Івано-Франківськ, 2015. С. 257 – 261.

32) Уразова Г. О. Право на вихід з господарського товариства. Корпоративне право України та інших європейських країн: шляхи гармонізації: Збірник наукових праць; за ред. д-ра юрид. наук, акад. НАПрН України В. В. Луця. Івано-Франківськ, 2015. С. 267 – 272.

33) Федорченко Н. В. Судова практика: право на частку та право з частки. Корпоративне право України та європейських країн: питання теорії та практики: Збірник наукових праць; за ред. д-ра юрид. наук, акад. НАПрН України В. В. Луця. Івано-Франківськ, 2017. С. 239 – 241.

ЗАВДАННЯ ДЛЯ ДОМАШНІХ КОНТРОЛЬНИХ РОБІТ

ВАРІАНТ 1

1. Дайте характеристику первинних способів виникнення корпоративних прав. *(10 балів)*
2. Розкрийте зміст корпоративних обов'язків учасників підприємницьких товариств. *(7 балів)*
3. Дайте визначення: корпоративні права, вклад, корпоративний договір. *(3 бали)*
4. Складіть проект договору про обслуговування рахунку у цінних паперах. *(10 балів)*

ВАРІАНТ 2

1. Охарактеризуйте підстави виникнення і механізм здійснення корпоративних прав держави. *(10 балів)*
2. Розкрийте порядок придбання акцій акціонерного товариства нової (додаткової) емісії. *(7 балів)*
3. Дайте визначення: емісія, договір про злиття, значний правочин. *(3 бали)*
4. Складіть проект акціонерної угоди. *(10 балів)*

ВАРІАНТ 3

1. Розкрийте порядок схвалення і вчинення значного правочину. *(10 балів)*
2. Назвіть види вкладів до статутного (складеного) капіталу юридичної особи корпоративного типу. *(7 балів)*
3. Дайте визначення: правочин із заінтересованістю, компанія з управління активами, частка у статутному капіталі. *(3 бали)*
4. Складіть проект договору купівлі-продажу акцій. *(10 балів)*

ВАРІАНТ 4

1. Охарактеризуйте правовий статус корпоративного інвестиційного фонду. *(10 балів)*
2. Розкрийте зміст і порядок реалізації переважного права на купівлю акцій приватного акціонерного товариства. *(7 балів)*
3. Дайте визначення: контрольний пакет акцій, операція РЕПО, конвертація. *(3 бали)*
4. Складіть проект договору андеррайтингу. *(10 балів)*

ВАРІАНТ 5

1. Охарактеризуйте договори про управління активами корпоративного інвестиційного фонду з компанією з управління активами. *(10 балів)*
2. Назвіть договори про надання послуг із цінними паперами (акціями). *(7 балів)*
3. Дайте визначення: корпоративний інвестиційний фонд, емітент, значний пакет акцій. *(3 бали)*

4. Складіть проект договору дарування частки у статутному капіталі товариства з обмеженою відповідальністю. *(10 балів)*

ВАРІАНТ 6

1. Розкрийте порядок укладення та оформлення договору купівлі-продажу корпоративних прав учасника товариства з обмеженою відповідальністю. *(10 балів)*

2. Назвіть підставу та порядок виходу з повного товариства. *(7 балів)*

3. Дайте визначення: виключення з товариства, домінуючий контрольний пакет акцій, цінний папір. *(3 бали)*

4. Складіть проект договору купівлі-продажу частки у складеному капіталі повного товариства. *(10 балів)*

ВАРІАНТ 7

1. Розкрийте порядок виключення учасника з товариства з обмеженою відповідальністю. *(10 балів)*

2. Назвіть особливості розпорядження корпоративними правами вкладника командитного товариства. *(7 балів)*

3. Дайте визначення: значний контрольний пакет акцій, відчуження корпоративних прав, корпоративне інвестування. *(3 бали)*

4. Складіть проект заяви про вихід з товариства з обмеженою відповідальністю. *(10 балів)*

ВАРІАНТ 8

1. Розкрийте підстави та порядок звернення стягнення на корпоративні права учасника товариства з обмеженою відповідальністю. *(10 балів)*

2. Визначте особливості придбання контрольного пакета акцій та домінуючого контрольного пакета акцій в приватних акціонерних товариствах. *(7 балів)*

3. Дайте визначення: вихід з товариства, застава, спадкування. *(3 бали)*

4. Складіть проект договору купівлі-продажу частки у статутному капіталі товариства з обмеженою відповідальністю. *(10 балів)*

ВАРІАНТ 9

1. Охарактеризуйте порядок спадкування частки у статутному капіталі товариства з обмеженою відповідальністю. *(10 балів)*

2. Визначте особливості придбання значного пакета акцій акціонерного товариства. *(7 балів)*

3. Дайте визначення: корпоративні права, корпоративний договір, контрольний пакет акцій. *(3 бали)*

4. Складіть проект договору застави акцій. *(10 балів)*

ВАРІАНТ 10

1. Розкрийте особливості розпорядження корпоративними правами членів виробничого кооперативу. *(10 балів)*
2. Визначте порядок проведення розрахунків при виході, виключенні та вибутті з повного та командитного товариства. *(7 балів)*
3. Дайте визначення: виключення з товариства, частка у статутному капіталі, значний правочин. *(3 бали)*
4. Складіть проект договору дарування акцій. *(10 балів)*

ВАРІАНТ 11

1. Розкрийте поняття і правову природу суб'єктивного корпоративного права. *(10 балів)*
2. Охарактеризуйте процедуру емісії акцій акціонерного товариства. *(7 балів)*
3. Дайте визначення: правочин із заінтересованістю, корпоративне інвестування, корпоративні обов'язки. *(3 бали)*
4. Складіть проект договору застави частки у статутному капіталі товариства з обмеженою відповідальністю. *(10 балів)*

ВАРІАНТ 12

1. Дайте характеристику первинних способів виникнення корпоративних прав. *(10 балів)*
2. Розкрийте особливості продажу акцій (часток, паїв), що належать юридичній особі корпоративного типу. *(7 балів)*
3. Дайте визначення: корпоративні права, вклад, корпоративний договір. *(3 бали)*
4. Складіть проект договору про обслуговування рахунку у цінних паперах. *(10 балів)*

ВАРІАНТ 13

1. Охарактеризуйте договори про злиття (приєднання) і план поділу (виділу, перетворення). *(10 балів)*
2. Розкрийте порядок придбання акцій акціонерного товариства нової (додаткової) емісії. *(7 балів)*
3. Дайте визначення: емісія, договір про злиття, значний правочин. *(3 бали)*
4. Складіть проект акціонерної угоди. *(10 балів)*

ВАРІАНТ 14

1. Розкрийте порядок схвалення і вчинення значного правочину. *(10 балів)*
2. Назвіть види вкладів до статутного (складеного) капіталу юридичної особи корпоративного типу. *(7 балів)*
3. Дайте визначення: правочин із заінтересованістю, компанія з управління активами, частка у статутному капіталі. *(3 бали)*
4. Складіть проект договору купівлі-продажу акцій. *(10 балів)*

ВАРІАНТ 15

1. Охарактеризуйте правовий статус корпоративного інвестиційного фонду. *(10 балів)*
2. Розкрийте зміст і порядок реалізації переважного права на купівлю акцій приватного акціонерного товариства. *(7 балів)*
3. Дайте визначення: контрольний пакет акцій, операція РЕПО, конвертація. *(3 бали)*
4. Складіть проект договору андеррайтингу. *(10 балів)*

ВАРІАНТ 16

1. Охарактеризуйте договори про управління активами корпоративного фонду з компанією з управління активами. *(10 балів)*
2. Назвіть договори про надання послуг із цінними паперами (акціями). *(7 балів)*
3. Дайте визначення: корпоративний інвестиційний фонд, емітент, значний пакет акцій. *(3 бали)*
4. Складіть проект договору дарування частки у статутному капіталі товариства з обмеженою відповідальністю. *(10 балів)*

ВАРІАНТ 17

1. Розкрийте порядок укладення та оформлення договору купівлі-продажу корпоративних прав учасника товариства з обмеженою відповідальністю. *(10 балів)*
2. Назвіть підставу та порядок виходу з повного товариства. *(7 балів)*
3. Дайте визначення: виключення з товариства, домінуючий контрольний пакет акцій, цінний папір. *(3 бали)*
4. Складіть проект договору купівлі-продажу частки у складеному капіталі повного товариства. *(10 балів)*

ВАРІАНТ 18

1. Розкрийте порядок виключення учасника з товариства з обмеженою відповідальністю. *(10 балів)*
2. Назвіть особливості розпорядження корпоративними правами вкладника командитного товариства. *(7 балів)*
3. Дайте визначення: значний контрольний пакет акцій, відчуження корпоративних прав, корпоративне інвестування. *(3 бали)*
4. Складіть проект заяви про вихід з товариства з обмеженою відповідальністю. *(10 балів)*

ВАРІАНТ 19

1. Розкрийте підстави та порядок звернення стягнення на корпоративні права учасника товариства з обмеженою відповідальністю. *(10 балів)*

2. Визначте особливості придбання контрольного пакета акцій і домінуючого контрольного пакета акцій в приватних акціонерних товариствах. *(7 балів)*

3. Дайте визначення: вихід з товариства, застава, спадкування. *(3 бали)*

4. Складіть проект договору купівлі-продажу частки у статутному капіталі товариства з обмеженою відповідальністю. *(10 балів)*

ВАРІАНТ 20

1. Охарактеризуйте порядок спадкування частки у статутному капіталі товариства з обмеженою відповідальністю. *(10 балів)*

2. Визначте особливості придбання значного пакета акцій акціонерного товариства. *(7 балів)*

3. Дайте визначення: корпоративні права, корпоративний договір, контрольний пакет акцій. *(3 бали)*

4. Складіть проект договору застави акцій. *(10 балів)*

ВАРІАНТ 21

1. Розкрийте особливості розпорядження корпоративними правами членів виробничого кооперативу. *(10 балів)*

2. Визначте порядок проведення розрахунків при виході, виключенні та вибутті з повного та командитного товариства. *(7 балів)*

3. Дайте визначення: виключення з товариства, частка у статутному капіталі, значний правочин. *(3 бали)*

4. Складіть проект договору дарування акцій. *(10 балів)*

ВАРІАНТ 22

1. Назвіть підставу та розкрийте порядок виходу учасника з товариства з обмеженою відповідальністю. *(10 балів)*

2. Охарактеризуйте порядок спадкування акцій акціонерного товариства. *(7 балів)*

3. Дайте визначення: правочин із заінтересованістю, корпоративне інвестування, корпоративні обов'язки. *(3 бали)*

4. Складіть проект договору застави частки у статутному капіталі товариства з обмеженою відповідальністю. *(10 балів)*

ВАРІАНТ 23

1. Дайте характеристику первинних способів виникнення корпоративних прав. *(10 балів)*

2. Розкрийте зміст корпоративних обов'язків учасників підприємницьких товариств. *(7 балів)*

3. Дайте визначення: корпоративні права, вклад, корпоративний договір. *(3 бали)*

4. Складіть проект договору про обслуговування рахунку у цінних паперах. *(10 балів)*

ВАРІАНТ 24

1. Охарактеризуйте підстави виникнення і механізм здійснення корпоративних прав держави. *(10 балів)*
2. Розкрийте порядок придбання акцій акціонерного товариства нової (додаткової) емісії. *(7 балів)*
3. Дайте визначення: емісія, договір про злиття, значний правочин. *(3 бали)*
4. Складіть проект акціонерної угоди. *(10 балів)*

ВАРІАНТ 25

1. Розкрийте порядок схвалення і вчинення значного правочину. *(10 балів)*
2. Назвіть види вкладів до статутного (складеного) капіталу юридичної особи корпоративного типу. *(7 балів)*
3. Дайте визначення: правочин із заінтересованістю, компанія з управління активами, частка у статутному капіталі. *(3 бали)*
4. Складіть проект договору купівлі-продажу акцій. *(10 балів)*

БАЗОВА РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1) Беляневич О. А. Питання правонаступництва при реорганізації суб'єкта господарювання шляхом злиття. Міжнародний журнал «Право і суспільство»: за ред. д-ра юрид. наук, проф. Васильєвої В. А. Випуск 5. Івано-Франківськ: Фоліант, 2017. С. 5 – 16.

2) Бергманн В. Торговое уложение Германии: Закон об акционерных обществах. Закон об обществах с ограниченной ответственностью. Закон о производственных и хозяйственных кооперативах. Книга 2 з серії Германские и Европейские Закон. Moskva: Volters Kluver, 2005. 595 с.

3) Васильєва В. А. Щодо категорії корпоративної власності. Проблеми цивільного права і процесу: тези доп. учасників наук.-проф. конф., присвяч. світлій пам'яті О. А. Пушкіна, 19-20 травня 2017 р. МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ; Харків. обласний осередок Всеукр. громад. орг. «Асоціація цивілістів». Харків: ХНУВС, 2017. С. 83 – 85.

4) Васильєва В. А. Щодо стану сучасного законодавства України. Актуальні проблеми вдосконалення чинного законодавства України: Збірник наукових статей. Випуск 43. Івано-Франківськ: Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, 2017. С. 12 – 19.

5) Васильєва В. В. Проблеми спадкування частки спадкоємця за заповітом у випадку його смерті до відкриття спадщини в Україні та країнах англо-американської правової системи. Приватне право і підприємництво. Збірник наукових праць. Вип. 16, 2016 р. / Редкол.: Крупчан О. Д. (гол. ред.) та ін. К.: Науково-дослідний інститут приватного права і підприємництва імені академіка Ф. Г. Бурчака Національної академії правових наук України, 2016. С. 69 – 72.

6) Долинская В. В. Акционерное право: основные положения и тенденции. Монография. М.: Волтерс Клувер, 2006. 736 с.

7) Єсауленко Н. В. Оборотоzдатність корпоративних прав у спадкових відносинах. Приватне право і підприємництво. Збірник наукових праць. Вип. 15, 2016 р. / Редкол.: Крупчан О. Д. (гол. ред.) та ін. К.: Науково-дослідний інститут приватного права і підприємництва імені академіка Ф. Г. Бурчака Національної академії правових наук України, 2016. С. 42 – 45.

8) Здійснення та захист корпоративних прав в Україні (цивільно-правові аспекти): Монографія / Луць В. В., Васильєва В. А., Калаур І. Р., Кашина О. В., Кобецька Н. Р., Саракун І. Б.; за заг. ред. В. В. Луця. Тернопіль: Підручники і посібники, 2007. 320 с.

9) Зеліско А. В. Підприємницькі юридичні особи приватного права як суб'єкти цивільних правовідносин: монографія. Івано-Франківськ: Прикарпат. нац. ун-т ім. Василя Стефаника, 2016. 445 с.

10) Зозуляк О. Непідприємницькі юридичні особи як суб'єкти цивільного права: теоретичні та практичні аспекти: монографія. Тернопіль: Підручники і посібники. 2017. 432 с.

- 11) Кашанина Т. В. Хозяйственные товарищества и общества: правовое регулирование внутрифирменной деятельности. М.: Изд. гр. ИНФРА'М-КОДЕКС, 1995. 554 с.
- 12) Козловська Л. В. Теоретичні засади здійснення і захисту спадкових прав у цивільному праві України: дис. на здобуття наук. ступ. доктора юрид. наук: 12. 00. 03. Київ, 2016. 465 с.
- 13) Корпоративне право Австрії та України: монографія / Васильєва В. А., Ковалишин О. Р., Вікторія Робертсон [та ін.]; за ред. проф. В. А. Васильєвої. Івано-Франківськ, 2015. 250 с.
- 14) Корпоративне право Польщі та України: монографія / Васильєва В. А., Гербет Анджей, Ковалишин О. Р.; за заг. ред. проф. В. А. Васильєвої. Івано-Франківськ, 2016. 377 с.
- 15) Корпоративне право України: підручник / В. В. Луць, В. А. Васильєва, О. Р. Кібенко, І. В. Спасибо-Фатєєва та ін.; за заг. ред. В. В. Луця. К.: Юрінком Інтер, 2010, 384 с.
- 16) Корпоративне право України: проблеми теорії та практики: монографія / Васильєва В. А., Зеліско А. В., Луць В. В., Сарақун І. Б., Сіщук Л. В. [та ін.]; за заг. ред. проф. В. А. Васильєвої. Івано-Франківськ, 2017. 612 с.
- 17) Кравчук В. М. Корпоративне право. Науково-практичний коментар законодавства та судової практики. К.: Істина, 2008. 720 с.
- 18) Луць В. В. Договір у механізмі правового регулювання цивільних правовідносин. Методологія приватного права (теоретичний дискурс та практичне застосування): матеріали міжнар. наук.-теорет. конф. (м. Київ, 10 червня 2016 р.). К.: НДІ приватного права і підприємництва імені академіка Ф. Г. Бурчака НАПрН України, 2016. С. 25 – 29.
- 19) Мельник О. О. Корпоративне право України. Навчально-практичний посібник із зразками документів. К.: ФОП Мельник О. О., 2008. 368 с.
- 20) Мічурін Є. О. Обмеження майнових прав фізичних осіб (теоретико-правовий аспект): Монографія. Харків: Юрsvіт, НДІ приватного права і підприємництва АПрН України, 2008. 482 с.
- 21) Оксанюк Н. М. Принципи спадкування в цивільному праві України: дис. на здобуття наук. ступ. канд. юрид. наук: 12. 00. 03. Хмельницький, 2016. 227 с.
- 22) Охорона прав суб'єктів корпоративних відносин: Монографія / За заг. ред. академіка НАПрН України В. В. Луця К.: НДІ приватного права і підприємництва НАПрН України, 2013. 194с.
- 23) Погрібний Д. І. Корпоративні права держави: поняття, підстави виникнення, механізм реалізації. Харків: Видавництво «ФІНН», 2009. 168 с.
- 24) Про деякі питання практики вирішення спорів, що виникають з корпоративних правовідносин: Постанова Вищого господарського суду України від 25 лютого 2016 року № 4. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/v0004600-16>.
- 25) Про практику розгляду судами корпоративних спорів: Постанова Пленуму Верховного Суду України від 24. 10. 2008 року № 13. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/v0013700-08>.

26) Рабовська С. Я. Спадкування прав засновника (учасника) корпоративного підприємства: автореферат на здобуття наукового ступеня канд. юрид. наук: 12.00.03. К., 2007.

27) Рішення Конституційного суду України у справі за конституційним зверненням приватного підприємства «ІКІО» щодо офіційного тлумачення положення частини першої статті 61 Сімейного кодексу України від 19 вересня 2012 року. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/v017p710-12>.

28) Сіщук Л. В. Акціонерний договір: аналіз чинного і перспективного корпоративного законодавства. Актуальні проблеми вдосконалення чинного законодавства України: Збірник наукових статей. Випуск 43. Івано-Франківськ: Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, 2017. С. 161 – 174.

29) Сіщук Л. В. Корпоративні відносини як предмет цивільно-правового регулювання. Методологія приватного права (теоретичний дискурс та практичне застосування): матеріали міжнар. наук.-теорет. конф. (м. Київ, 10 червня 2016 р.). К.: НДІ приватного права і підприємництва імені академіка Ф. Г. Бурчака НАПрН України, 2016. С. 232 – 239.

30) Сіщук Л. В. Правові наслідки виходу учасника з господарського товариства. Міжнародний журнал «Право і суспільство»: за ред. д-ра юрид. наук, проф. Васильєвої В. А. Випуск 3. Івано-Франківськ: Фоліант, 2016. С. 133 – 144.

31) Смітюх А. В. Корпоративне право у схемах: Навчальний посібник. Вид. 2, змін і доп. К.: Істина, 2012. 244 с.

32) Спасибо-Фатєєва І. В. Цивілістика на шляху формування доктрин: вибр. наук. праці. Х.: Золоті сторінки, 2012. 696 с.

33) Старинський М. В., Завальна Ж. В. Правове регулювання відносин у сфері випуску і обігу цінних паперів в Україні. Навчальний посібник. Суми: ВТД «Університетська книга», 2007. 405 с.

34) Суханов Е. А. Сравнительное корпоративное право. Москва: Статут, 2014. 454 с.

35) Суц О. П. Цивільні правовідносини з корпоративного інвестування: монографія. Х.: Право, 2017. 200 с.

36) Уразова Г. О. Право на вихід з господарського товариства. Міжнародний журнал «Право і суспільство»: за ред. д-ра юрид. наук, проф. Васильєвої В. А. Випуск 3. Івано-Франківськ: Фоліант, 2016. С. 144 – 152.

37) Фатхутдинов Р. С. Уступка доли в уставном капитале ООО: теория и практика. М.: Волтерс Клувер, 117 с.

38) Шимон С. І. Теорія майнових прав як об'єктів цивільних правовідносин: монографія. К.: Юрінком Інтер, 2014 р. 664 с.

39) Яроцький В. Л. Цінні папери в механізмі правового регулювання майнових відносин (основи інструментальної концепції): Монографія. Харків: Право, 2006. 554 с.

ДОДАТКОВА РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

40) Piniór Piotr. Принципи реалізації права голосу в акціонерному товаристві. Корпоративне право України та інших європейських країн: шляхи гармонізації. Збірник наукових праць / НДІ приватного права і підприємництва ім. академіка Ф. Г. Бурчака НАПрН України; за ред. д-ра юрид. наук, акад. НАПрН України В. В. Луця. Івано-Франківськ, 2015. С. 187 – 193.

41) Бабаскін А. Ю. Щодо вдосконалення правового регулювання вчинення значних правочинів у кредитних відносинах за участю банків. Корпоративне право України та європейських країн: питання теорії та практики: Збірник наукових праць; за ред. д-ра юрид. наук, акад. НАПрН України В. В. Луця. Івано-Франківськ, 2017. С. 6 – 10.

42) Бакалінська О. О. Правове регулювання добросовісної конкуренції в Україні: монографія. К.: НДІ приватного права і підприємництва імені академіка Ф. Г. Бурчака НАПрН України, 2014. 374 с.

43) Беяневич О. А. Про договір купівлі-продажу частки в статутному капіталі товариства з обмеженою відповідальністю та його розірвання. Корпоративне право України та європейських країн: питання теорії та практики: Збірник наукових праць; за ред. д-ра юрид. наук, акад. НАПрН України В. В. Луця. Івано-Франківськ, 2017. С. 23 – 28.

44) Вавженчук С., Бондаренко Б. Проблеми розуміння клірингу цінних паперів як правової категорії. Підприємство, господарство і право. № 5. 2014. С. 29 – 33.

45) Васильєва В. В. Правова природа корпоративного договору. Приватне право і підприємництво. Збірник наукових праць. Вип. 17. Редкол.: Крупчан О. Д. (гол. ред.) та ін. К.: Науково-дослідний інститут приватного права і підприємництва імені академіка Ф. Г. Бурчака Національної академії правових наук України, 2017. С. 105 – 108.

46) Васильєва В. В. Правова природа корпоративного договору: порівняльна характеристика. Корпоративне право України та інших європейських країн: шляхи гармонізації: Збірник наукових праць; за ред. д-ра юрид. наук, акад. НАПрН України В. В. Луця. Івано-Франківськ, 2015. С. 37 – 42.

47) Вінтоняк Н. Д. Аналіз судової практики щодо визнання договорів недійсними при відчуженні одним із подружжя корпоративних прав, набутих під час шлюбу. Корпоративне право України та європейських країн: питання теорії та практики: Збірник наукових праць; за ред. д-ра юрид. наук, акад. НАПрН України В. В. Луця. Івано-Франківськ, 2017. С. 53 – 57.

48) Волощенко Т. М. Інститут корпоративного договору: український та зарубіжний досвід. Корпоративне право України та європейських країн: питання теорії та практики: Збірник наукових праць; за ред. д-ра юрид. наук, акад. НАПрН України В. В. Луця. Івано-Франківськ, 2017. С. 57 – 60.

49) Голодницький Е. Проект Корпоративного кодексу України. URL: <http://www.corporatecode.org.ua/Chapter.aspx?Id=17&Page=1>.

50) Діковська І. А. Колізійне регулювання спадкування часток у товариствах: досвід Німеччини. Корпоративне право України та європейських країн: питання

теорії та практики: Збірник наукових праць; за ред. д-ра юрид. наук, акад. НАПрН України В. В. Луця. Івано-Франківськ, 2017. С. 82 – 85.

51) Договірне регулювання приватноправових відносин в умовах євроінтеграційних процесів в Україні. Монографія. За заг. ред. академіка НАПрН України О. П. Крупчана; наук. ред. А. Б. Гриняк. К., 2017. 334 с.

52) Єсауленко Н. В. Спадкування частки у складеному капіталі учасника повного товариства за законодавством України та деяких країн Європейського Союзу. Корпоративне право України та інших європейських країн: шляхи гармонізації: Збірник наукових праць; за ред. д-ра юрид. наук, акад. НАПрН України В. В. Луця. Івано-Франківськ, 2015. С. 75 – 83.

53) Жорнокуй В. Г. Правова природа права на інформацію про діяльність господарського товариства. Актуальні проблеми вдосконалення чинного законодавства України: Збірник наукових статей. Випуск 33. Івано-Франківськ: Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, 2013. С. 96 – 109.

54) Жорнокуй Ю. М. Правова природа корпоративних відносин: сучасний етап розвитку доктрини. Спогади про Людину, Вченого, Цивіліста-епоху (до 85-річчя С73 від Дня народження академіка Ярослави Миколаївни Шевченко); за заг. ред. Р.О. Стефанчука. К.: АртЕк, 2017. С. 92 – 107.

55) Зданіковський П. Вихід учасника з ТОВ у праві Польщі на тлі права України. Корпоративне право України та європейських країн: питання теорії та практики: Збірник наукових праць; за ред. д-ра юрид. наук, акад. НАПрН України В. В. Луця. Івано-Франківськ, 2017. С. 90 – 93.

56) Камінська Н. С. Окремі питання спадкування корпоративних прав в Україні. Корпоративне право України та європейських країн: питання теорії та практики: Збірник наукових праць; за ред. д-ра юрид. наук, акад. НАПрН України В. В. Луця. Івано-Франківськ, 2017. С. 97 – 101.

57) Кибенко Е. Р. Корпоративное право Великобритании. Законодательство. Прецеденты. Комментарии. 2003. 368 с.

58) Кібенко О., Залеська А. Вихід учасника із товариства з обмеженою відповідальністю: проблемні питання та практичні рекомендації. Українське комерційне право. № 12, 2012. С. 21 – 29.

59) Коссак В. М. Правові наслідки вчинення значного правочину без згоди загальних зборів акціонерів. Корпоративні правочини: Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції, 27-28 вересня 2013 року. Івано-Франківськ: Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, 2013. С. 28 – 31.

60) Кот О. О. Проблеми здійснення та захисту суб'єктивних цивільних прав: дис. на здобуття наук. ступ. доктора юрид. наук: 12. 00. 03. Київ, 2017. 550 с.

61) Крат В. Переважне право купівлі частки в статутному капіталі товариства з обмеженою відповідальністю. Українське комерційне право. № 12, 2012. С. 30 – 36.

62) Кулик А. А. Корпоративные права в системе гражданских прав: автореф. дисс. на соиск. ученой степени канд. юрид. наук: 12.00.03. М., 2009.

63) Ломакин Д. В. Корпоративные правоотношения: общая теория и практика ее применения в хозяйственных обществах. М.: Статут, 2008.

64) Луць В. В. Засновницький договір господарського товариства як передумова (підстава) виникнення корпоративних правовідносин. Корпоративні правочини: Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції, 27-28 вересня 2013 року. Івано-Франківськ: Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, 2013. С. 3 – 8.

65) Мічурін Є. О. Межі та обмеження корпоративних прав: окремі аспекти. Корпоративне право України та європейських країн: питання теорії та практики: Збірник наукових праць; за ред. д-ра юрид. наук, акад. НАПрН України В. В. Луця. Івано-Франківськ, 2017. 164 – 166.

66) Нецька Л. С. Про акціонерні угоди. Корпоративні правочини: Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції, 27-28 вересня 2013 року. Івано-Франківськ: Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, 2013. С. 73 – 82.

67) Печений О. П. Проблеми удосконалення механізму спадкового правонаступництва у корпоративних відносинах. Корпоративне право України та інших європейських країн: шляхи гармонізації: Збірник наукових праць; за ред. д-ра юрид. наук, акад. НАПрН України В. В. Луця. Івано-Франківськ, 2015. С. 183 – 187.

68) Печений О. Проблеми спадкування права на частку у статутному капіталі товариства з обмеженою відповідальністю. Українське комерційне право. № 12, 2012. С. 37 – 43.

69) Сигидин М. М. Корпоративний договір в системі цивільно-правових договорів. Актуальні проблеми вдосконалення чинного законодавства України: Збірник наукових статей. Випуск 33. Івано-Франківськ: Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, 2013. С. 156 – 164.

70) Сіщук Л. В. Акціонерний договір в системі корпоративного управління. Актуальні проблеми приватного права: договір як правова форма регулювання приватних відносин: матеріали наук.-практ. конф., присвяч. 95-й річниці з дня народження д-ра юрид. наук, проф., чл.-кор. АН УРСР В. П. Маслової. Харків: Право, 2017. С. 176 – 180.

71) Сіщук Л. В. Відчуження частки та вихід з товариства: порівняльно-правова характеристика правових конструкцій. Корпоративне право України та інших європейських країн: шляхи гармонізації: Збірник наукових праць; за ред. д-ра юрид. наук, акад. НАПрН України В. В. Луця. Івано-Франківськ, 2015. С. 226 – 232.

72) Сіщук Л. В. Відчуження частки у статутному капіталі товариства з обмеженою відповідальністю: аналіз перспективного законодавства. Корпоративне право України та європейських країн: питання теорії та практики: Збірник наукових праць; за ред. д-ра юрид. наук, акад. НАПрН України В. В. Луця. Івано-Франківськ, 2017. С. 215 – 220.

73) Сіщук Л. В. Значення договору злиття (приєднання) при здійсненні реорганізації. Корпоративні правочини: Матеріали Всеукраїнської науково-

практичної конференції, 27-28 вересня 2013 року. Івано-Франківськ: Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, 2013. С. 158 – 166.

74) Сіщук Л. В. Перехід корпоративних прав учасника товариства з обмеженою відповідальністю при спадкуванні. Актуальні проблеми української цивілістики. Матеріали круглого столу (28–29 червня 2013 р.). К.: Науково-дослідний інститут приватного права і підприємництва імені академіка Ф. Г. Бурчака НАПрН України, 2013. С. 84 – 90.

75) Сіщук Л. В. правонаступництво в корпоративних правовідносинах: автореф. дис... канд. юрид. наук: 12.00.03. НДІ приват. права і підприємництва ім. Ф. Г. Бурчака. Київ, 2014. 20 с.

76) Тарасенко Л. Л. Право учасника на повернення вкладу в разі виходу з ТзОВ. Корпоративне право України та інших європейських країн: шляхи гармонізації: Збірник наукових праць; за ред. д-ра юрид. наук, акад. НАПрН України В. В. Луця. Івано-Франківськ, 2015. С. 257 – 261.

77) Уразова Г. О. Право на вихід з господарського товариства. Корпоративне право України та інших європейських країн: шляхи гармонізації: Збірник наукових праць; за ред. д-ра юрид. наук, акад. НАПрН України В. В. Луця. Івано-Франківськ, 2015. С. 267 – 272.

78) Федорченко Н. В. Судова практика: право на частку та право з частки. Корпоративне право України та європейських країн: питання теорії та практики: Збірник наукових праць; за ред. д-ра юрид. наук, акад. НАПрН України В. В. Луця. Івано-Франківськ, 2017. С. 239 – 241.

79) Щербаківа Н. В. Визначення ознак договорів про злиття (приєднання). Корпоративні правочини: Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції, 27-28 вересня 2013 року. Івано-Франківськ: Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, 2013. С. 57 – 64.

80) Юргелевич Сергій Зарубіжні моделі корпоративних договорів. Вісник Центру комерційного права, 2016. № 49. С. 18 – 23.

81) Юргелевич Сергій Основний зміст корпоративних договорів у зарубіжній практиці. Вісник Центру комерційного права, 2016. № 50. С. 16 – 21.

82) Юркевич Ю. М. Правова природа договору про реалізацію прав та виконання обов'язків між засновниками (учасниками) господарських товариств. Корпоративне право України та європейських країн: питання теорії та практики: Збірник наукових праць; за ред. д-ра юрид. наук, акад. НАПрН України В. В. Луця. Івано-Франківськ, 2017. С. 274 – 277.

83) Яворська О. С. Депозитарна система України: новели правового регулювання. Актуальні проблеми вдосконалення чинного законодавства України: Збірник наукових статей. Випуск 33. Івано-Франківськ: Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, 2013. С. 196 – 208.

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. <http://zakon.rada.gov.ua> – законодавство України: офіційний сайт Верховної Ради України
2. <http://www.president.gov.ua/> – офіційний сайт Президента України.
3. <http://www.kmu.gov.ua/control/> – офіційний сайт Кабінету Міністрів України.
4. <http://www.rada.gov.ua/> – офіційний сайт Верховної Ради України.
5. <https://minjust.gov.ua/> – офіційний сайт Міністерства Юстиції України.
6. <https://www.nssmc.gov.ua/> – офіційний сайт Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку.
7. <http://pidruchniki.ws/pravo/> – бібліотека українських підручників.